

**Ústav jazykové
a odborné přípravy**
Univerzita Karlova

OPAKOVÁNÍ MATKA MLUVENÍ aneb audioorální trénink v dnešní třídě

XVII. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE ČESKÝCH ŠKOL V ZAHRANIČÍ

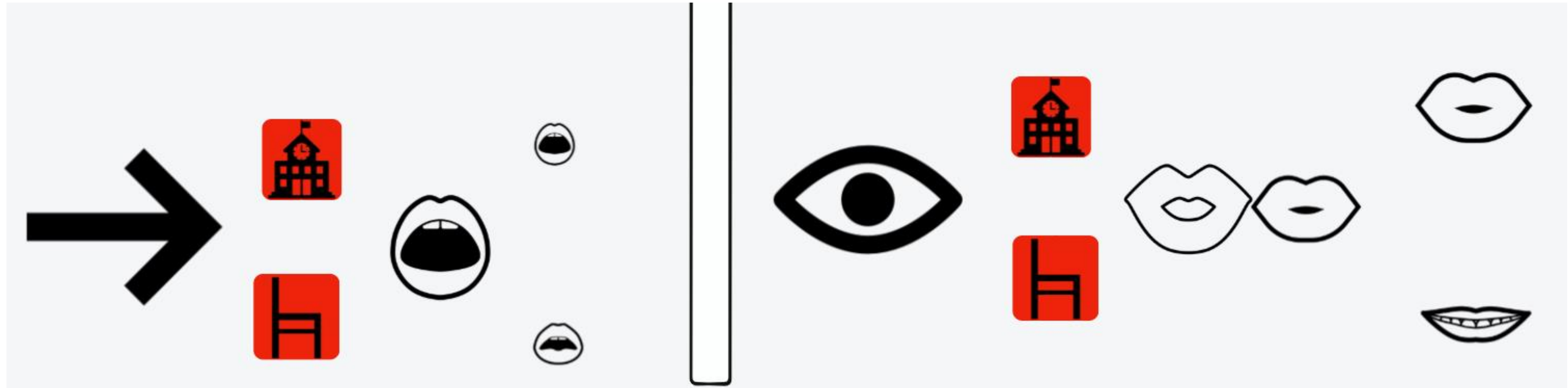
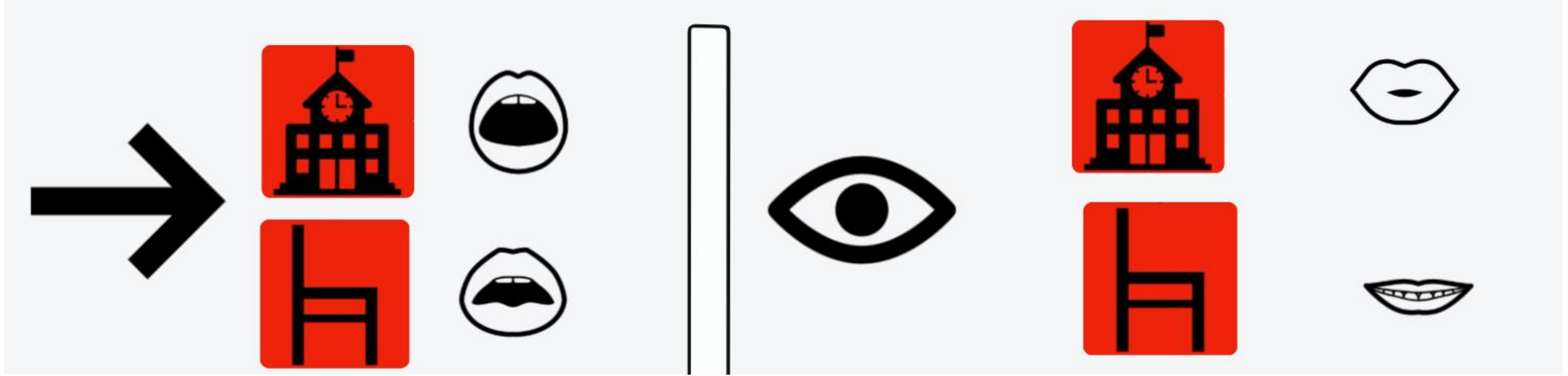
31. 7. 2025

BARBORA ŠTINDLOVÁ, ÚJOP UK

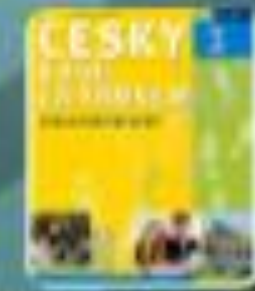

**Univerzita
Karlova**

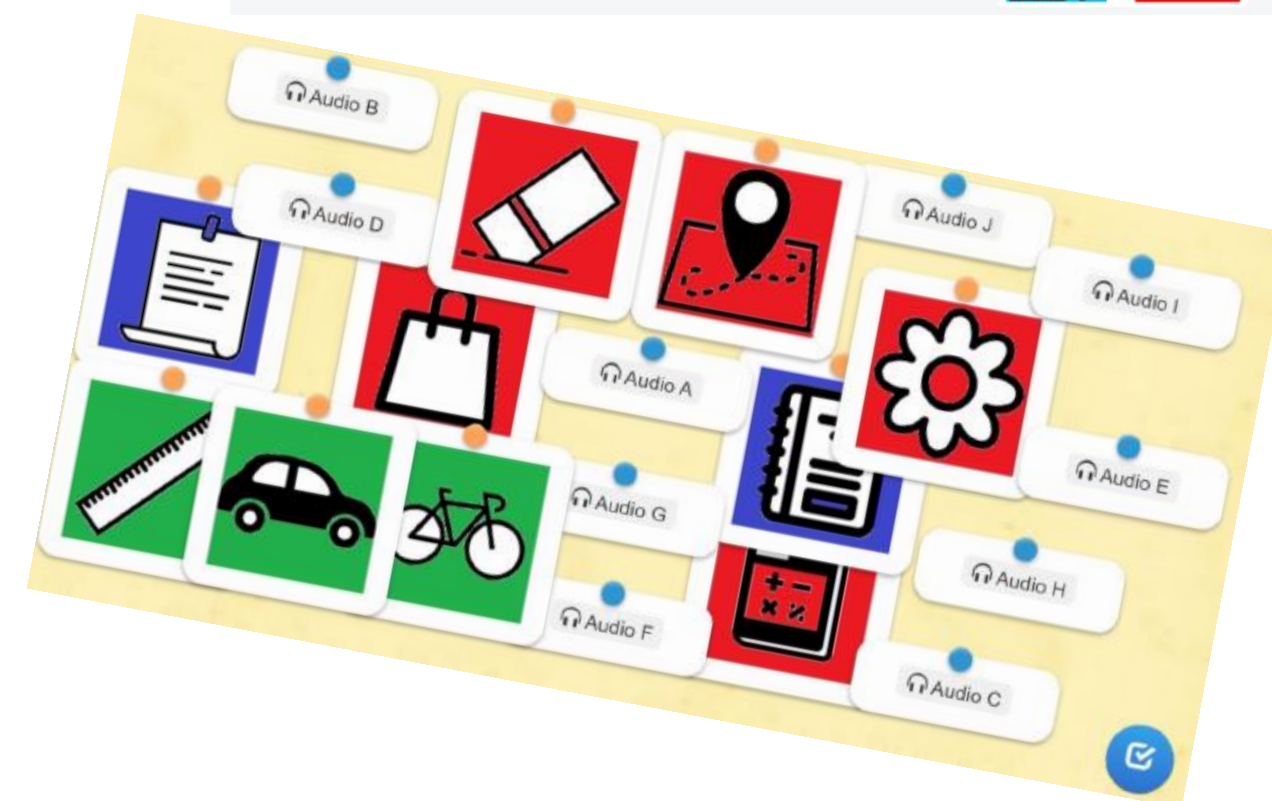
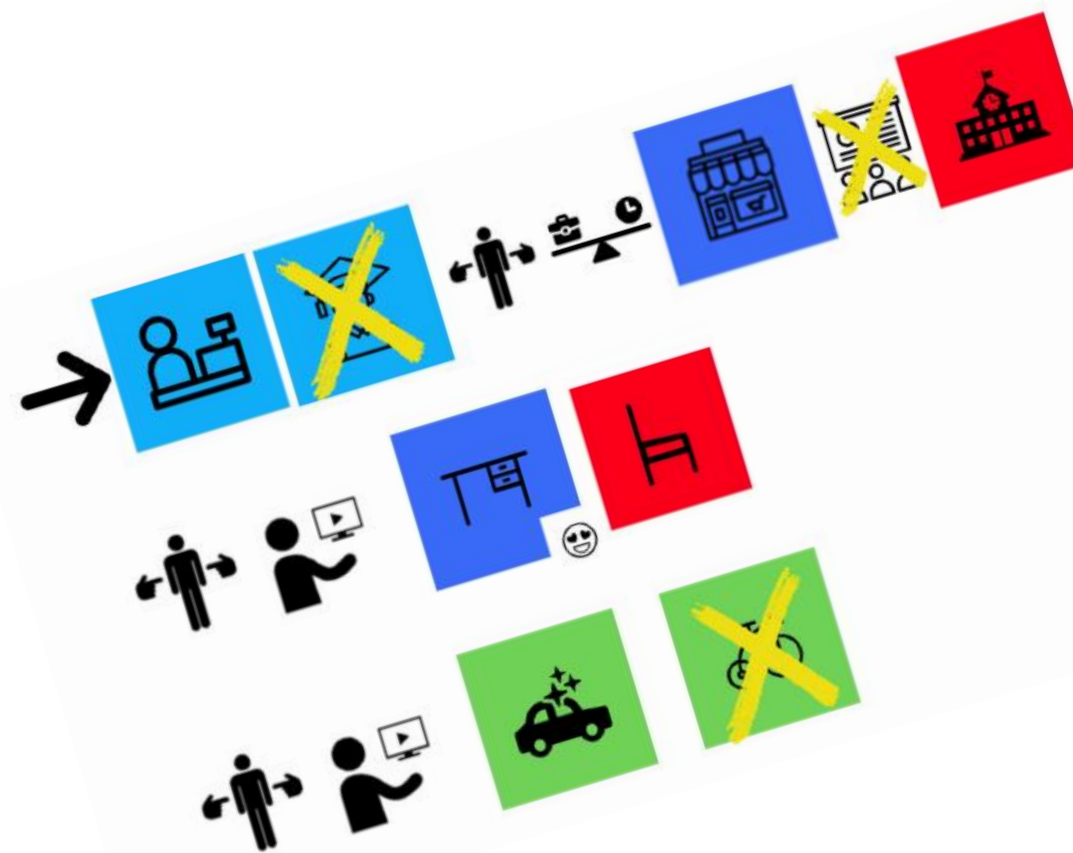

mAOK

- moderní audioorální kurz
 - metodika pro učitele. interaktivní prezentace, obrázkový slovník, vizualizovaná gramatika, on-line zvuková cvičení, aktivity k samostudiu
- rozvíjení poslechových a mluvních dovedností
- fixace zvukové podoby jazyka (zlepšení výslovnosti)
- podpora plynulosti
- automatizace základních gramatických struktur
- nácvik rychlých reakcí v jednoduchých kontextech
- omezená možnost chybovat
- aktivita
- posilování jazykové paměti a sebedůvěry ...

STARÁ VESTA

- jazyk jako návyk
poslech > mluvení > čtení > psaní
napodobování > opakování > korekce >
posilování > fixace
 - procedurální paměť a činnostní učení
automatizace přes opakování a cvičení
jazykové chování > strukturovaný jazykový model (vstup) > „nácvik vzorců“
 - od povrchu k významu
forma (zvuk, struktura) před porozuměním
analogie před analýzou
 - sekvenčně
jednoduché > složité
model > opakování > variace > kontrolovaná produkce > (volná produkce)
-
- A word cloud in the top right corner featuring various terms in different colors and sizes. The most prominent words are "AUDIOORÁLNÍ METODA" in large green letters at the top, "BEHAVIORÁLNÍ PSYCHOLOGIE" in blue below it, and "NABÝVÁNÍ JAZYKA" in red below that. Other visible words include "DRIL", "POSLECH", "ČTENÍ", "INTERAKCE", "PAMĚŤ", "FORMA", "STRUKTURA", "PSANÍ", "AUTOMATIZACE", "KÓDOVÁ", "KRÁTKODOBÁ", "DLOUHODOBÁ", "IMITACE", "SENZORICKÁ PAMĚŤ", "VÝSLOVNOST", "FUNKCE", "PODMÍNĚNÍ", "VÝSTUP", "LINGVISTIKA", "VZTAHY", "INTERAKCE", "PRODUKCE", "MODEL", "OPAKOVÁNÍ", "VARIACE", "KONTROLOVANÁ", "VOLNÁ".

VINTAGE VESTA

- **pro koho**
 - o pasivní znalost jazyka
 - o omezená slovní zásoba
 - o malá jazyková jistota
 - o strach z chyb
 - o bez kontaktu s živým jazykem
 - o bez vhodného materiálu
 - o nedostatek času

VINTAGE VESTA

- rozvoj porozumění a aktivní slovní zásoby
- fixace základních struktur (zejména morfosyntaktických)
- podpora automatizace jazykových reakcí
- odstranění jazykové nejistoty a ostychu
- podpora sluchového rozlišování a výslovnosti

o jednoduché

o "bez přípravy"

o bezpečné

o přirozené (zábavné)

o opakování matka mluvení

UČITEL

- dirigent, jazykový model, kontrolor

STUDENT

- imitátor, testér 😊, sprinter

VÝUKA

- poslech, mluvení
- dialogy, drily, analogie, hraní rolí, dramatizace
- automatizace jednoduchých struktur > induktivní gramatika

DRIL?

DRIL JAKO HRA??

- paměťová fixace
- zlepšení výslovnosti
- jazyková jistota
- recyklace a variace
- přesnost
- zacílenost na konkrétní komunikační situace
- nuda / přílišné sebevědomí 😊

chórový drill

- celé třída, poloviny, skupinky
- vzorová ukázka (= model)
- jednoznačná gestikulace
- pozor na „schovávání v davu“

individuální drill

- učitel – student
- prostor pro individuální korekci chyb

variace

- oživení
- nahlas, potichu, vyšším/nížším hlasem, rytmus, pohyb ...

TECHNIKY

opakování (imitace)

- fráze, které je možné si zapamatovat (tj. ne příliš dlouhé)

substituce

- změna jednoho slova při každém provedení = adaptace

transformace

- změna formy

- **flektivní dril** = změna gramatické kategorie podle zadání
Petr je student. – Petr je student. – Iva – Iva je studentka. – Martin - ...

- **reformulace**

Zeptejte se, co se učí? – Co se učíš? – Zeptejte se, co dělá? – Co děláš? - ...

- **doplňení** = typické fráze

Kolik to...? – Kolik to stojí? – Jak se...? – Jak se máš? – Co si....? – Co si dáte? ...

řetězení (otázka – odpověď)

dělení (studenti spolu tvoří cílovou frázi)

Učím se česky. – učím – se – česky

spojení (spojky, jednoduchá souvětí)

PROTOŽE: Petr mluví dobře česky. Petr je Čech. – Petr mluví dobře česky, protože je Čech. – Iva rozumí česky. Iva je Češka. - ...

gramatické hry

REAKČNÍ AUTOMATISMY

- situace – hraní rolí, dramatizace
- pozdrav – pozdrav, nabídka – poděkování, nabídka – odmítnutí ...

VIZUALIZACE A POHYB

JAK NA TO?

- dynamicky
- srozumitelně
- cíleně
- s radostí 😊

AKTIVITY ZALOŽENÉ NA AO TECHNIKÁCH

Echo – řekni jako ...

Forma: učitel říká s výraznou intonací, děti opakují se stejnou intonací

Ahoj! (hlasem robota), To je moje! (naštvaně)

Varianta: přidání role *Řekni jako drak*, nebo obrázky

Cíl: trénink výslovnosti, rytmu, intonace

Frázové domino

Forma: učitel navozuje situace a děti reagují podle známých vzorců (společně, skupiny dvojice, ...)

Dobrý den. – Dobrý den. / Ahoj – Ahoj / Jak se máš? – Dobře. / Děkuju. – Není zač. / Prosím – Děkuju. / Kde je stůl? – Tady. / Chceš koláč? – Ano, děkuju.

Varianta: děti říkají a učitel reaguje, nacvičení rozhovoru

Cíl: reakční automatismus, typické dvojice frází

Ledoborec

Forma: učitel říká pokyny, děti opakují a plní

Sedni si! Zívni si! Zvedni ruku! Vezmi si tužku! Nakresli hrušku! Otevři tašku! Otevři dveře!

Vstaň! Posad' se! Otoč se! Napij se! Umyj si ruce!

Varianta: jedno dítě říká, ostatní plní

Cíl: výslovnost, slovní zásoba, imperativ

Co dělám ráno?

Forma: učitel říká, děti opakují a ukazují (společně, skupiny dvojice ...)

*Vstávám. – Oblékám se. – Snídám. – Poslouchám písničky. –
Cvičím. – Čistím si zuby. – Jdu do školy.*

Varianta: učitel ukazuje obrázky a děti říkají / změna osoby / slovosled ...

Cíl: výslovnost, slovní zásoba, přítomný čas, delší slova

Rytmický drill

Forma: učitel říká frázi v rytmu (tleskání, tůkání...), studenti opakují

Vi – dí – m – ma – lý – stůl. / Vidím – malý – stůl.

To – je – mo – je. / To je moje. / To je moje. / To je moje.

U – čil – jsem – se – do – ma. / Učil – jsem – se – doma. / Učil jsem se – doma.

Roz – po – ru – pl – ný – ná – zor / Rozporu – plný – názor / Rozporuplný – názor

Varianta: nahrávky (např. TTS Reader), na písničku ...

Cíl: spojení výslovnosti, rytmu a přirozeného projevu

RIZIKA

- mechanické opakování bez porozumění
- omezená individualizace
- chybějící čtení a psaní
- nadměrná závislost na učiteli
- nuda

ZÁSADY

- s chutí!
- krátce a pravidelně (rituál)
- bez tlaku
- přirozeně, jednoduše a srozumitelně
- s obrázkem, tělem a prostorem
- jako součást celku

Celce-Murcia, M., Brinton D. M., Goodwin J. M. *Teaching Pronunciation: A Reference for Teachers of English to Speakers of Other Languages*. CUP, 1996.

HRONOVÁ, K. (1993). *Čeština jako cizí jazyk. Vstupní kurz a základní gramatika*. Praha: Karolinum.

HRONOVÁ, K. (1990). *Úvodní audioorální kurs češtiny pro výuku zahraničních studentů: text pro vyučující*. Praha: Karolinum.

MONTERO PEREZ, M. (2022). Second or foreign language learning through watching audio-visual input and the role of on-screen text. *Language Teaching*, 55(2), 163–192. <https://doi.org/10.1017/S0261444821000501>

RUCK, J. (2022). Elementary-level learners' engagement with multimodal resources in two audio-visual genres. *The Language Learning Journal*, 50(3), 328–343. <https://doi.org/10.1080/09571736.2020.1752291>

ÚSTAV JAZYKOVÉ A ODBORNÉ PŘÍPRAVY Univerzita Karlova

Začneme hned zítra 😊

ujop.cuni.cz
barbora.stindlova@ujop.cuni.cz